

پاینده ایران

شماره آمه نش . شماره بك

خليج فارس يك دريائي ايراني است

گرد آورنده : عليرضا فرهنگد
رئيس آموزش و پرورش مهاباد

خلیج فارس يك دريای ايراني است

وقایع نگار شهیر یونانی هرودت و سایر وقایع نگاران نقل میکنند که ایرانیان در روزگاران گذشته بشیوه بسیار ساده از دریاها بهره برداری کرده و ساحل نشینان ایرانی با قایقهای خود در ارتیره (اقیانوس هند بحر عمان و خلیج فارس) و دریای مازندران بدریانوردی میپرداخته اند .

هنوز دران زمان خلیج فارس را نمی شناخته و بنام ارتیره اکتفا کرده است کلاذ یوس آریا نوس (قرن دوم میلادی) در کتاب معروف خود آنا بازیس درباره سفرهای جنگی اسکندر از خلیج فارس بنام (پرسیکون کا ای تاس) نام برده است که ترجمه تحت الفظی آن خلیج فارس است .

آورده اند که در زمان هخامنشیان نیروی دریایی ارزنده ای بوجود آمد و شهریاران ایرانی برای تسلط بر دریاها و پیوستن کشور بسایر قاره ها از راه دریا گامهای بلندی برداشتند در آن زمان نقشه های دقیقی برای دریانوردی تهیه شده بود و مورد استفاده قرار میگرفت . از اقدامات مهم داریوش در امر دریانوردی حفر کانالی بین دریای سرخ و دریای مدیترانه بود شهریار ایران / ۲۳۰۰ سال قبل از فرد یناند دولیس کانال سونز را حفر

کرد در کتیبه ای که در سونز بدست آمده از قول داریوش چنین نوشته است من پارسی ام از پارس مصر را تسخیر کردم امر کردم این کانال را بکنند . از نیل تا دریایی که پارس بدان می پیوند این کانال کنده شده چنانکه امر کردم کشتیها روانه شدند چنانکه اراده من بود .

بطليموس که بزرگترین دانشمند هینت و جغرافیایی گذشته است و در قرن دوم بعد از میلاد میزیست در کتاب جغرافیای بزرگ خود بزبان لاتین از خلیج فارس بنام (ایسوس برزیکوس) یاد کرده است که درست معنی خلیج فارس میدهد و در سایر کتابهای لاتین نیز خلیج فارس بهمین نام شناخته شده است بعضی از کتب گذشته خلیج فارس را (قاره پرسکو) یعنی دریای پارس نیز نامیده اند .

کوین توس کوریسوس روفوس مورخ رومی که در قرن اول میلادی میزیست و در تاریخ اسکندر تحقیقات جامعی دارد این خلیج را بزبان لاتین (آکوروم پرسکو) یعنی آبگیر پارس نامیده است .

اصطلاح لاتین نیسوس پرسیکونر در دیگر زبانهای زنده جهان ترجمه گردیده و همه ملتها این دریای ایرانی را بزبان خود خلیج فارس نامیده اند در کتب جغرافیائی و تاریخی دوره اسلامی نیز از این خلیج بنام بحر فارس یا البحر الفارسی یا الخلیج الفارسی یا خلیج فارس یاد گردیده .

ابن الفقیه در کتاب جغرافیای خود تحت عنوان مختصر کتاب البلدان که در سال ۲۷۹ هجری تالیف شده مینویسد (بدان که دریای پارس و هند از برای پیوستگی بیک دیگر هر دو یک دریا هستند ابوعلی احمد بن عمر بنی رسته

در کتاب خود بنام الا علاق النفیسه که در ۲۹۰ هجری تالیف نموده مینویسد (اما دریای هند از آن خلیجی بسوی ناحیت فارس بیرون آید که خلیج فارس نام دارد)

در ادبیات گذشته نیز درباره زیباییها و مناظر طبیعی خلیج فارس روایات بسیاری موجود است ناوخدای را مهر مزی در کتاب (عجایب الهند) تالیف سال ۳۴۲ هجری مینویسد.

(شگفتیهای دریای فارس چیزی است که مردمان به شب هنگام زنند در انگاه چون موجها برهم خورند و بریکدیگر شکسته شوند از آنها آتش بر جهد و آنکه کشتی سوار است می پندارد که بدریانی از آتش روان باشد.)
الشریف الادریسی (وفات سال ۵۶۰ هجری) از اعراب جزیره سیسل در کتاب (تزهه المشتاق فی اختراق الافاق) از دریای فارس بعنوان يك خلیج بزرگ نام میبرد.

شهاب الدین ابو عبدالله یاقوت بن حموی رومی در دایره المعارف جغرافیائی خود معروف به منجم البلدان) از زیباییهای منطقه شمالی ساحل دریای فارس صحبت نموده است سایر دانشمندان و علمای جغرافی - زمین شناس و مورخین عرب نیز در کتب متعدد خود از خلیج فارس نام برده اند. مورخ مشهور ابوالحسن علی بن الحسین بن علی مسعودی در گذشته بسال ۳۴۶ هجری در کتاب (مروج الذهب و معادن الجواهر) مینویسد.

و از این دریا که دریای هند یا حبشی باشد خلیجی دیگر منشعب شود که دریای فارس است و آن منتهی بشهرهای ابله و خشیا و آبادان میشود... با مراجعه بکتب تاریخی گذشته مشاهده میشود که: مسئله خلیج فارس چه از نظر اقتصادی و چه از نظر نظامی همیشه موضوع مهمی بوده و در قرنهای متمادی از آن با اهمیت نام برده شده است.

واسکودوگاما کاشف مشهور پرتغالی و لنونارد داوینچی دانشمند و نقاش شهیر رومی نیز توجه زیادی بخلیج فارس داشته اند و در این باره مدارک زیادی از خود بجای گذاشته اند.

در ۱۵۰ سال پیش از اهمیت دریانوردی و نظامی خلیج فارس کاسته شد ولی این زمان بسیار کوتاه بود و فقط یکصد سال بطول انجامید استخراج نفت و صدور آن از راه خلیج فارس بار دیگر سبب شد که در مدت نیم قرن دگرگونی شگرفی در کرانه های خلیج فارس رخ دهد و خلیج فارس برای کشور ما ایران اهمیت بسزائی پیدا کند.

بی مورد نیست که دریابان شهید بایندر که در وقایع شهریور ۱۳۲۰ در خلیج فارس شهید شد در کتاب خود بنام (خلیج فارس) درباره اهمیت این خلیج برای مردم ایران چنین مینویسد تو ای ایرانی که در سرزمین خوش آب

و هوای داخل کشور زیست می‌کنی باید بدانی که هرگاه روزی مرز دریایی را ایران از دست بدهد و با نیروی لازم نتواند در آبهای آن حکمفرمایی کند در دهکده خودت مانند مرغی در قفس گرفتار شده و همه شیرینی هائیکه امروزه از زندگی داری بکامت تلخ گشته و دسترنج سالیانه ات خواه دهقان باشی یا بازرگان از دست تو گرفته میشود .

خلیج فارس با / ۲۳۲۸۵۰ کیلومتر مربع وسعت خود دارای جزایر بسیاری است که مهمترین آنها که پیران تعلق دارد بحرین - هرمز - لارک - قشم - هنگام - خارک و خارگو - ابوموسی - کیش فارو و هندورابی میباشد. شاعر انگلیسی میلتون دربارہ زیباییهای جزایر فارس میگوید (اگر جهان را حلقه انگشتری تصور کنیم جزیره هرمز در خلیج فارس زیباترین نگین آن است) . جزایر خلیج فارس از نظر نظامی و منابع اقتصادی همیشه دارای اهمیت خاص بوده اند و قدرتهای بزرگ از زمانهای گذشته برای دست یافتن بر خلیج فارس باین جزایر نظر داشته اند .

مرحوم سپهبد رزم آرا در کتاب خود موسوم به جزایر خلیج فارس درباره این جزایر چنین مینویسد جزایر جنوب قطعاتی است از پیکر کشور که در دریای پهنایر فارس قرار گرفته این قطعات کوچک برای سلامت و حفاظت کشور پرارزش و قیمتی است خلاصه آنکه یگانه راه آزادی ایران از دریای فارس و مصونیت و سیادت این دریا در دست این جزایر است .

عمق خلیج فارس بندرت به / ۹۰ متر میرسد و آب آن دارای درجه حرارت زیاد میباشد این خلیج از قسمت شرق خود از طریق تنگه هرمز با اقیانوس هند مرتبط میشود .

آبادان - بندرعباس - خرم شهر - به شهربوشهر در ساحل شمالی منطقه ایکه مسکن اولیه پارسیان بنیان گزاران شاهنشاهی فارس یعنی در سرزمین فارس و خوزستان که زمانی اردشیر اول معبد و آتشکده بزرگ زردشتیان را بنا نهاد و تخت جمشید با همه عظمت خود شاهد تمدن باستانی ایران است . امروزه تاسیسات عظیم صنایع نفت و پتروشیمی سراز زمین کشیده و گاز چاههای نفت شب و روز مشتعل هستند بنادر خلیج فارس توسعه یافته و کشتیهای عظیم طلای سیاه ایران را به بازارهای جهانی میرساند . با ایجاد فرودگاههای مجهز و مدرن شرکتهای هواپیمایی بین المللی این منطقه را بسایر نقاط جهان مربوط کرده اند .

در جزایر خارک و خارگو که زمانی جز قطعه خاک بی آب و علف و خالی از سکنه نبود تاسیسات عظیم نفتی بوجود آمده و بنادر عظیمی احداث شده است برای اکتشاف و بهره برداری منابع نفتی زیر دریایی (فلات قاره) خلیج فارس اقدام شده و هم اکنون شرکتهای مختلف نفتی مشغول اکتشاف و استخراج نفت در خلیج فارس هستند و درآمد آن نصیب ملت سترک میگردد .

موقعیت جغرافیائی خلیج فارس سبب ایجاد کانونهائی جهت فعالیت‌های صنعتی و بازرگانی شده که بنوبه خود موجب توسعه اقتصادی ایران عزیز و پیوند بیشتران با اقتصاد جهانی گردیده است اقتصاد خلیج فارس نمیتواند از اقتصاد کشور جدا باشد زیرا مرکز اساسی صنعت انرژی و بازرگانی بین المللی ایران در این خلیج قرار دارد و بهمین جهت فعالیت‌های عظیمی در جنوب شده و با اجرای طرحهائی مانند عمران خوزستان ایجاد صنایع پتروشیمی و ایجاد بنادر آزاد در کنار خلیج فارس پیش از پیش اهمیت این خلیج را برای کشور ما روشن میسازد.

*****

دریاها از میلیونها قطره آب بوجود آمده اند
حاصل میلیونها ساعت کار مردمی که بمیهن خود عشق
میورزند چنان دگرگونی‌هائی در خلیجی بوجود آورده
است که از همان آغاز پیدایش تمدن ایران از آن این کشور
بوده است. ملت ما باید با بیداری و هوشیاری کامل
از حقوق خود دفاع نماید و این میراث تاریخ را با خون
نگهدارد.

www.iran-archives.com